

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a XII-a

- **Ambele subiecte sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru este de trei ore.**

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Citiți cu atenție textele de mai jos:

A. „Regele [Ungariei, Carol Robert de Anjou] și-a adunat o mare oaste (...) și la îndemnul voievodului ardelean Toma și a lui Dionisie (...) s-a dus în persoană, în luna lui septembrie, prin Severin în țara voievodului românilor, Basarab, (...) ca să alunge din această țară pe Basarab, sau cel puțin să dea în posesiune țara aceluia unuia dintre curtenii săi, cu toate că voievodul plătitese întotdeauna cu credință darea convenită maiestății sale regelui. (...)”

Regele a ajuns pe o cale oarecare cu toată oastea sa [la Posada, în 1330], dar calea aceasta era cotită și închisă de amândouă părțile de râpe foarte înalte de jur împrejur (...). Iar regele și toți ai săi, negândindu-se în adevăr la așa ceva, mulțimea nemăsurată a românilor sus pe râpe a alergat din toate părțile și a aruncat săgeți asupra oastei regelui care se găsea în fundul unei căi adânci, ce nici nu se putea numi cale, ci mai curând un fel de corabie strâmtă, unde din pricina înghesuiei cei mai sprinteni cai și ostași cădeau din toate părțile în luptă. (...) Cădeau tineri și bătrâni, principii și nobili, fără nicio deosebire (...). Și însuși regele abia a scăpat cu câțiva inși.”

(Cronica pictată de la Viena)

B. „Asupra acestui Mircea [Mircea cel Bătrân] care a început mai înainte război, plecând cu armata asupra barbarilor împreună cu împăratul Sigismund [de Luxemburg], Baiazid [sultanul Imperiului Otoman] (...), găsindu-i vină, a pornit cu război și trecând peste Istru [Dunăre] mergea înainte robind țara. Dar Mircea, strângând cu grijă oastea țării, nu și-a făcut planul să vină asupra lui să dea lupta (...) însă, se ținea și el cu armata pe urma lui Baiazid prin pădurile de stejar ale țării, (...). Și ținându-se pe urma lui, săvârșea isprăvi vrednice de amintit, dând lupte, când vreo unitate dușmană rupându-se, se îndrepta uneori prin țară după hrană sau la pradat vite; (...). Ținându-se de urma lui Baiazid, se lupta într-una cu el, în chip strălucit și se zice că armata fiind în cale se ținea strâns în urma ei, punând-o la mare suferință și o aducea în situații grele și nu înceta să-i facă stricăciune. De aceea, slujitorul [sultanului] a dat cu părerea să-și așeze oastea în tabără. (...) Așadar, Baiazid s-a adăpostit acolo în tabără; a doua zi, însă a trecut armata peste Istru.”

(L. Chalcocondil, Expuneri istorice)

C. „I s-a adus aminte că (...) dacă vor să rămână în pace din partea [otomanilor] și nesupărați, trebuie (...), să-i întrețină cu multe provizii, să-i îndestuleze cu mari sume de bani. (...) [Mihai Viteazul] începu să cugete ce ar fi de făcut pentru întărirea demnității și a autorității sale, considerând că nu e onorabil a lăsa supușii încredințați apărării sale pradă atâtor nefericiri; [de aceea], el adună pe cei mai mari și mai de frunte [boieri] ai țării ca să țină sfat asupra felului în care va putea să scape țara de atâtea rele ce suferă și de altele mai mari, care o amenință în tot ceasul. Acea adunare se încheie, cu învoirea tuturor, că este mai bine să se unească cu principii creștini decât să poarte mai departe, jugul cel nesuferit al tiranului turc.”

(Balthazar Walter, Scurtă și adevărată descriere a faptelor săvârșite de Mihai, domnul Țării Românești, prea strălucitul și prea viteazul conducător de oști împotriva dușmanilor creștinătății)

Răspundeți următoarelor cerințe:

1. Menționați, pe baza sursei A, două informații aflate în relație cauză-efect, referitoare la acțiunile lui Carol Robert de Anjou anterioare conflictului; **5 puncte**
2. Menționați, pe baza sursei A și B, o asemănare referitoare la tactica folosită de cei doi conducători politici din spațiul românesc și selectați ca argument câte o informație istorică din sursele respective; **9 puncte**
3. Formulați, pe baza sursei C, un punct de vedere despre statutul Țărilor Române în raport cu Imperiul Otoman, susținându-l cu o informație selectată din sursa respectivă; **6 puncte**
4. Menționați, pe baza sursei C, două informații referitoare la o instituție centrală din spațiul românesc; **6 puncte**
5. Prezentați o caracteristică a unei instituții centrale din spațiul românesc extracarpatic în secolul al XVII-lea; **5 puncte**
6. Formulați un punct de vedere referitor la implicarea instituțiilor centrale din spațiul românesc în conflictele și diplomația secolului al XVIII-lea, folosind ca argument două fapte istorice. (Se punctează relevanța argumentării elaborate prin utilizarea faptelor istorice relevante, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia.) **9 puncte**

Subiectul II (50 de puncte)

Elaborați, în aproximativ patru-cinci pagini, o sinteză despre **Statul român modern: de la proiect politic la realizarea României Mari**, având în vedere:

- prezentarea unui element de continuitate între două proiecte politice din secolul al XIX-lea, referitoare la constituirea statului român modern;
- prezentarea unui fapt istoric prin care se constituie statul român modern;
- prezentarea unui aspect limitativ al caracterului democratic al Constituției din 1866 și menționarea unei cauze a modificării acestuia;
- prezentarea a două cauze ale implicării României în marile alianțe de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea;
- menționarea a două asemănări referitoare la etapele realizării României Mari;
- formularea unui punct de vedere referitor la consecințele realizării României Mari asupra procesului constituțional din prima jumătate a secolului al XX-lea și susținerea acestuia prin două argumente istorice.

Notă!

Se punctează și utilizarea **limbajului istoric adecvat**, **structurarea** prezentării, evidențierea **relației cauză-efect**, susținerea unui punct de vedere cu **argumente istorice** (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea **sucesiunii cronologice/logice** a faptelor istorice și **încadrarea** eseului în limita de spațiu precizată.

MINISTERUL EDUCATIEI NATIONALE
OLIMPIADA DE ISTORIE
Etapa Națională
Sibiu, 2013

Clasa a XII-a

BAREM DE CORECTARE ȘI NOTARE

NU SE ACORDA PUNCTAJ INTERMEDIAR

SUBIECTUL I:

1. **5 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei A, a oricăror două informații aflate în relație cauză-efect referitoare la acțiunile lui Carol Robert de Anjou anterioare conflictului.
2. **3 puncte** pentru menționarea, pe baza surselor A și B, a oricărei asemănări referitoare la tactica folosită de cei doi conducători politici din spațiul românesc;
Câte 3 puncte pentru selectarea ca argument a câte unei informații din sursele A și B;
(3p X 2 = 6p)
3. **3 puncte** pentru formularea, pe baza sursei C, a oricărui punct de vedere despre statutul Țărilor Române în raport cu Imperiul Otoman;
3 puncte pentru selectarea din sursa C, a oricărei informații care susține punctul de vedere formulat.
4. **Câte 3 puncte** pentru menționarea, pe baza sursei C, a oricăror două informații referitoare la o instituție centrală din spațiul românesc. (3p x 2 = 6p)
5. **2 puncte** pentru menționarea oricărei caracteristici a unei instituții centrale din spațiul românesc extracarpatic în secolul al XVII-lea;
3 puncte pentru prezentarea caracteristicii menționate, prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
6. **3 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la implicarea instituțiilor centrale din spațiul românesc în conflictele și diplomația secolului al XVIII-lea.
Câte 2 puncte pentru selectarea fiecărui fapt istoric relevant care susține punctul de vedere formulat. (2p x 2 = 4p)
2 puncte pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.), respectiv a conectorilor care exprimă concluzia (*asadar, ca urmare* etc.).

Total 40 puncte

SUBIECTUL II:

Informația istorică – 40 de puncte distribuite astfel:

- **2 puncte** pentru menționarea oricărui element de continuitate între două proiecte politice din secolul al XIX-lea referitoare la constituirea statului român modern;
3 puncte pentru prezentarea elementului de continuitate menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la elementul de continuitate menționat;
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui fapt istoric prin care se constituie statul român modern;
3 puncte pentru prezentarea faptului istoric menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;

- 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la faptul istoric menționat;
- **2 puncte** pentru menționarea oricărui aspect limitativ al caracterului democratic al Constituției din 1866;
- 3 puncte** pentru prezentarea aspectului menționat prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici;
- 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la aspectul menționat;
- **1 punct** pentru menționarea oricărei cauze a modificării aspectului menționat;
- **Câte 2 puncte** pentru menționarea oricăror două cauze ale implicării României în marile alianțe de la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea; (2p x 2 = 4p)
- Câte 3 puncte** pentru prezentarea cauzelor menționate prin evidențierea relației de cauzalitate și utilizarea unui exemplu/ a unei caracteristici; (3p x 2 = 6p)
- Câte 1 punct pentru utilizarea **doar** a unui exemplu/ a unei caracteristici referitoare la cauzele menționate;
- **Câte 3 puncte** pentru menționarea oricăror două asemănări referitoare la etapele realizării României Mari; (3p x 2 = 6p)
- **2 puncte** pentru formularea oricărui punct de vedere referitor la consecințele realizării României Mari asupra procesului constituțional din prima jumătate a secolului al XX-lea;
- Câte 2 puncte** pentru selectarea fiecărui fapt istoric relevant care susține punctul de vedere formulat; (2p x 2 = 4p)
- 2 puncte** pentru utilizarea conectorilor care exprimă cauzalitatea (*deoarece, pentru că* etc.), respectiv, a conectorilor care exprimă concluzia (*asadar, ca urmare* etc.).

Ordonarea și exprimarea ideilor menționate – 10 puncte distribuite astfel:

- **1 puncte** pentru **structurarea textului** (introducere - cuprins - concluzii);
1 punct pentru (introducere - cuprins - concluzii);
0 puncte pentru text nestructurat;
- **2 puncte** pentru evidențierea **relației cauză-efect**, astfel încât compoziția să probeze înțelegerea procesului istoric;
1 punct pentru prezența parțială a relației cauză-efect;
0 puncte pentru lipsa relației cauză-efect;
- **2 puncte** pentru **argumentarea istorică**; (coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia);
1 punct pentru coerența și relevanța argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant;
0 puncte pentru lipsa argumentării istorice;
- **2 puncte** pentru **respectarea succesiunii cronologice/ logice** a faptelor istorice;
1 punct pentru respectarea parțială a succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
0 puncte pentru nerespectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice;
- **2 puncte** pentru **utilizarea limbajului istoric**;
1 punct pentru utilizarea parțială a limbajului istoric;
0 puncte pentru lipsa limbajului istoric;
- **1 punct** pentru **respectarea limitei de spațiu**;
0 puncte pentru nerespectarea limitei de spațiu.

Total 50 de puncte

Total test 90 de puncte.
Se acordă 10 puncte din oficiu
Total 100 de puncte